

Codiaeum (Kodieum)

synonyma: Crozophyla, Junghuhnia, Phyllaurea, Synaspisma

čeleď: Euphorbiaceae

Roste v jihovýchodní Asii a Tichého oceánu v podobě stálezeleného zpravidla jednodomého stromu nebo keře. Keře dorůstají až do výšky 2m. Povrch může být holý nebo ochlupený. Palisty jsou drobné a opadavé. Listy jsou kožovité, střídavé, celokrajné (i laločnaté), řapíkaté a často různobarevné. Květenstvím je hrozen, samčí bývají umístěné ve svazečcích v paždí listenů, mívají 5 kališních i korunních lístků, 15 - 100 tyčinek, samičí květy se objevují samostatně v paždí listenů, mají 5 kališních lístků, korunní zcela chybí. Plodem je kulovitá tobolka. Nejběžnějším druhem je *C. variegatum*. Existuje velké množství vnitrodruhových taxonů, např.:

- 'Franklin Roosevelt'
- 'Linearis Nigrescens'
- 'Mons Florin'
- 'Punctatum Aureum'
- 'Reidii'

Potřebuje dostatek slunce, toulavý stín, stálou teplotu 20 - 25°C bez průvanu, nikdy nižší než 15°C s vyšší vzdušnou vlhkostí. Důležité je, aby i substrát byl stále vlhký, ne však přemokřený a bohatý na živiny. V zimě se závlhka omezuje. Hnojíme jednou za 14 dnů tekutými hnojivy pro pokojové rostliny. Na změnu stanoviště reaguje shozením listů, ale později opět obroste.

Množíme stonkovými řízkami se stimulátorem, vložíme do substrátu a dodáváme spodní teplo kolem 30°C. Vhodným substrátem pro růst se uvádí 2 díly listovky na 2 díly rašeliny a 1 díl kompostu.

Codiaeum affine

Codiaeum hirsutum

Codiaeum megalanthum

Codiaeum tenerifolium

Codiaeum variegatum (Kroton pestrý)

synonyma: *C. albicans*, *C. angustifolium*, *C. burtonii*, *C. chelsonii*, *C. chrysophyllum*, *C. chrysostictum*, *C. cooperi*, *C. crispum*, *C. cuneifolium*, *C. dodgonae*, *C. eburneum*, *C. elegans*, *C. elegantissimum*, *C. elongatum*, *C. evansianum*, *C. fucatum*, *C. goldiei*, *C. grande*, *C. hanburyanum*, *C. henryanum*, *C. illustre*, *C. imperiale*, *C. insigne*, *C. interruptum*, *C. jamesii*, *C. lancifolium*, *C. lyratum*, *C. macfarlanei*, *C. maculatum*, *C. magnificum*, *C. majesticum*, *C. maximum*, *C. medium*, *C. moluccanum*, *C. multicolor*, *C. mutabile*, *C. nevilleae*, *C. obovatum*, *C. pictum*, *C. pilgrimii*, *C. recurvifolium*, *C. roseopictum*, *C. spirale*, *C. stewartii*, *C. superbiens*, *C. sylvestre*, *C. taeniosum*, *C. timorense*, *C. trilobum*, *C. triumphans*, *C. triumphans* var. *harwoodianum*, *C. undulatum*, *C. vanoosterzeei*, *C. variegatum* f. *ambiguum*, *C. variegatum* f. *angustifolium*, *C. variegatum* f. *appendiculatum*, *C. variegatum* f. *cornutum*, *C. variegatum* f. *crispum*, *C. variegatum* f. *lanceolatum*,

C. variegatum f. *latifolium*, *C. variegatum* f. *lobatum*, *C. variegatum* f. *longifolium*, *C. variegatum* f. *medium*, *C. variegatum* f. *minus*, *C. variegatum* f. *parvifolium*, *C. variegatum* f. *perringii*, *C. variegatum* f. *platyphyllum*, *C. variegatum* f. *taeniosum*, *C. variegatum* var. *moluccanum*, *C. variegatum* var. *pictum*, *C. volutum*, *C. warrenii*, *C. weismannii*, *C. williamsii*, *C. wilsonii*, *C. youngii*, *Croton aigburtensis*, *Croton andreanus*, *Croton andreeus*, *Croton angustissimus*, *Croton aucubifolius*, *Croton baliospermus*, *Croton bellulus*, *Croton bergmanii*, *Croton carrieri*, *Croton cornutus*, *Croton drouetii*, *Croton duvalii*, *Croton evansianus*, *Croton hastiferus*, *Croton hillianus*, *Croton hookeri*, *Croton imperialis*, *Croton incanus*, *Croton interruptus*, *Croton irregularis*, *Croton johannis*, *Croton lacteus*, *Croton latimaculatus*, *Croton massangeanum*, *Croton mirus*, *Croton multicolor*, *Croton musaicus*, *Croton newmannii*, *Croton philippsii*, *Croton picturatum*, *Croton pictus*, *Croton regelii*, *Croton russelli*, *Croton thomsonii*, *Croton truffautii*, *Croton undulatus*, *Croton variegatus*, *Croton veitchianus*, *Croton vervaetii*, *Croton weismannii*, *Croton wigmannii*, *Crozophyla angustifolia*, *Crozophyla elliptica*, *Crozophyla picta*, *Crozophyla variegata*, *Junghuhnia glabra*, *Oxydectes variegata*, *Phyllaurea codiaeum*, *Phyllaurea variegata*, *Ricinus pictus*

oblasti: Indie, Indonésie, Malajsie, Pákistán, Portoriko, Srí Lanka, Tichý oceán

Roste v Indii, Srí Lance, Indonésii, Malajsii a západních Tichomořských ostrovech v podobě stálezeleného keře. V přírodě dorůstá i 5 (i 6)m výšky, v našich podmínkách max. 3m s průměrem kmene 0,3 - 1cm. Na kmíncích jsou jizvy po odpadlých listech. Listy jsou střídavé, kožovité, lesklé, proměnlivých tvarů (čárkovité, vejčité, eliptické, lopatkovité, celokrajné i laločnaté) a velikostí, dlouhé 5 - 35 (i 40)cm, široké 0,5 - 8 (i 10)cm, barví se do červené, růžové, oranžové nebo žluté, báze je klínovitá, špičatá a řapíky jsou dlouhé 1 - 3,5cm. Kvete nenápadnými jednopohlavnými květy v 8 - 25 (i 40)cm zpravidla vzpřímených hroznech, samčí mají barvu bílou, mají 5 kališních lístků, 20 - 30 tyčinek, samčí jsou nažloutlé, kališní lístky vejčité 3úhlé a nemají korunní lístky. Plodem je kulovitá, mírně 3laločná tobolka délky do 1cm a obsahuje 3 semena o velikosti 6mm. Uvnitř jsou 3 hnědá semena. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Americ' - listy zelené, červené, oranžové a žluté s odlišným okrajem
- 'Andreanum' - listy široké
- 'Aucubifolia' - zelený list se žlutooranžovým tečkováním
- 'Aureo-maculatum'
- 'Excelent' - list na vrcholu je "o patro" užší, starší listy jsou v kombinaci červené a zelené, mladé žluté se zelenou
- 'Goldfinger' - páskovaná kombinace žluté se zelenou
- 'Imperiale' - listy žluté s růžovým okrajem, centrální žilka zelená
- 'Interruptum' - listy úzké, žluté se zeleným okrajem, centrální žilka červená
- f. *lobatum* - listy laločnaté (zpravidla se 3mi tupými nebo špičatými laloky)
- 'Majesticum'
- 'Mrs. Iceton'/'Appleleaf' - list eliptický, mírně zpětně ohnutý, světle červený, oranžový nebo zelený, okraj fialový, střed žlutý
- 'Nervia' - špičatý dlouhý list s širokým středním žebrem ve tvaru rybí kostry, barvy: světle zelená červená a žlutá
- 'Norma' - velký zelenožlutý list
- 'Petra' - list s nepravidelnými skvrnami zelené, žluté, oranžové, červené a purpurové
- 'Pictum' - žlutozelený list s puntíkatou kresbou
- var. *pictum* - pochází z Moluckých ostrovů
- 'Punctatum' - husté olistění, úzký list, žlutozelené tečkování
- 'Rina' - velký eliptický zelený list se žlutými a červenými žilkami
- 'Spirale' - zelené nebo červené listy vyrůstají ve spirále
- 'Warrenii'

Potřebuje co nejvíce světla, ne však přímé. Substrát by měl být propustný, bohatý na živiny.

Přezimuje při teplotách 10 - 13°C.

Množí se obalováním kmínku nebo hůře vrcholovými řízky (je potřeba téměř 100% vlhkost a teplota min 30°C).

Další informace:

<http://databaze.dendrologie.cz/index.php?menu=4&id=217>

<http://jiho.ceskestavby.cz/rostliny/kroton-codiaeum/>

<http://www.chovatelka.cz/chovatelka/clanek/654--codiaeum-variegatum--kroton---charakteristika-a-zakladni-rady-pro-pestovani.html>

<http://www.femina.cz/rucni-prace-zahrada/kroton-codiaeum-variegatum/articles.html?id=49>

<http://www.mineralfit.cz/clanek/1125--kroton---codiaeum-variegatum.html>

<http://www.smtpl.cz/~holub/ostat/crot.htm>

<https://www.rostliny.net/>